

4. Cada vot compta

Però compren tots igual?

Temes	Ciutadania, Democràcia
Nivell de dificultat	Nivell 3
Edat recomanada	10-13 anys
Temps estimat	2 sessions x 60 minuts cadascuna
Grup	10-30 infants
Tipus d'activitat	Debat, planificació, simulació
Resum	Els infants dissenyen un procés democràtic de presa de decisions i fan una votació simulada segons un dels seus mètodes.
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Comprendre el significat d'eleccions justes i democràtiques. • Viure el procés de celebració d'eleccions democràtiques. • Aprendre els mecanismes de la votació democràtica. • Reconèixer la importància de la participació ciutadana.
Preparació	<ul style="list-style-type: none"> • Copiem el full de situacions per a cada grup. • Copiem i retallem les targetes de rol.
Materials	<ul style="list-style-type: none"> • Full de situacions per a cada grup • Paper i llapis per a les votacions

Instruccions

Primera sessió:

- Explicuem que la DUDH garanteix a tothom el dret a «participar en el govern del seu país, directament o per mitjà de representants lliurement elegits» i que «la voluntat del poble és el fonament de l'autoritat de l'Estat; aquesta voluntat ha d'expressar-se mitjançant eleccions autèntiques, que s'hauran de fer periòdicament per sufragi universal i igual i per vot secret» (article 21). Demanem a la canalla què pensen que vol dir això:
  - Què són unes eleccions «justes»?
  - Per què el vot ha de ser secret?
  - Qui pot votar?
  - Quin significat té per algú «representar-te»?
  - Quines són les responsabilitats d'aquesta persona?
  - Quines són algunes de les persones que representen la nostra comunitat a diferents nivells?
- Fem notar que encara que els infants no puguin votar fins que no siguin adults, igualment poden participar en diverses formes d'eleccions per decidir coses de les seves vides. Demanem als infants que parlin de les oportunitats que tenen d'escollir:
  - Teniu exemples de situacions en les quals podeu dir la vostra o votar?
  - Es tracta d'una decisió o elecció «justa»?
  - És secreta?
  - Qui pot decidir o votar?
  - Qui decideix qui o què s'està decidint o votant?
- Explicuem que en aquesta activitat crearem mètodes democràtics per prendre decisions. Els infants es divideixen en un nombre de grups equilibrat, amb 5 o 6 infants a cada grup. Cada grup rep un

full de situació, i com a mínim hi haurà dos grups que treballaran sobre la mateixa situació. Ens hem d'assegurar que assignem la situació E a dos grups, perquè després es farà servir per a la simulació. Els indiquem que les preguntes que han de valorar es troben al final de la pàgina i expliquem qual-sevol terme que puguin desconèixer.

- a. Alternativa: donem a tots els grups la situació E per tal d'emfatitzar la varietat de solucions existents per a la mateixa situació i el procés de negociació que segueix al pas 5.
4. Quan els infants ja hagin tingut prou temps (uns 15-20 minuts) per planificar-se en els petits grups, demanem a cada grupet que expliqui la seva situació i el procés de presa de decisions que han desenvolupat per solucionar-la. Els grupets que tinguin la situació E seran els últims. Després de cada presentació, la resta d'infants pot fer crítiques als altres mètodes:
  - a. És democràtic?
  - b. Totes les persones implicades tenen l'oportunitat d'escollir una opció?
  - c. És just?
  - d. És secret?
  - e. Totes les persones que voten saben a qui o què estan votant?
5. Quan s'hagin presentat totes les situacions, demanem a la canalla que parin atenció a la situació E. Expliquem que ara simularem un procés de votació per decidir sobre aquesta situació, però que per fer-ho s'han de posar d'acord amb un mètode sobre com decidir. Els demanem que comparin els diferents mètodes que han sorgit per a la situació E:
  - a. En què s'assemblen? Podríem fer servir aquests acords per a la nostra simulació?
  - b. En què es diferencien? Quina idea funcionarà millor? Quina creieu que és millor/voleu que utilitzem?
6. Demanem als infants que arribin a un acord sobre el mètode, que escriguin les seves decisions en un paperògraf i que en parlin, fent preguntes com:
  - a. Falta alguna cosa al nostre mètode per a la situació E?
  - b. Creieu que serà democràtic?

Segona sessió:

1. Recordem amb els infants la primera sessió i els fets de la situació E. Tornem a presentar el mètode desenvolupat en la primera sessió i expliquem que intentarem dur a terme el seu mètode amb una votació simulada sobre la situació E.
2. Donem als infants les targetes de rol i expliquem com anirà la simulació:
  - a. El president de la mesa electoral demanarà a tres portaveus que donin la seva opinió.
  - b. El president de la mesa electoral demanarà després a l'audiència que faci preguntes i doni també la seva opinió.
  - c. El president de la mesa electoral pregunta si tothom està preparat per votar i explica com es guanya la votació segons el mètode dissenyat pel grup (p. ex. majoria simple, una proporció dels vots).
  - d. El vocal demanarà a tothom que voti segons la metodologia acordada al mètode del grup. El vocal i el president recolliran i contaràn els vots junts.
  - e. El vocal anuncia el resultat de la votació. Si el resultat permet emetre un resultat, el president de la mesa electoral declara quina és la decisió del grup. Si el resultat no és vàlid, el president anuncia que s'haurà de fer una segona volta de votacions.
  - f. En cas que s'hagi de fer una segona volta el vocal fa paperetes noves i procedeix igual que en el pas anterior.

Reflexió i avaluació

1. Reflexionem sobre l'activitat fent preguntes com ara:
  - a. Penseu que la votació que hem simulat ha estat justa i democràtica?
  - b. Heu pogut reconèixer situacions de la vida real en aquesta activitat?
  - c. Com es prenen normalment les decisions com aquesta? Els infants tenen l'oportunitat de donar la seva opinió o d'escollir?
  - d. Hi ha decisions que només poden prendre els adults?
  - e. Al vostre grup, es prenen normalment les decisions de manera democràtica? Per què?
  - f. Què podem fer per assegurar-nos que el nostre grup pren decisions de manera democràtica?
2. Relacionem l'activitat amb els drets humans fent preguntes com ara:
  - a. A què ens referim quan parlem del «Govern»?
  - b. Quins són alguns dels organismes escollits mitjançant eleccions a la vostra comunitat? I al vostre país?
  - c. A part de tenir càrrecs electes, de quina altra manera o quines altres maneres tenen les persones de participar del seu govern? Quina edat s'ha de tenir al nostre país per poder votar?
  - d. Hi ha maneres de poder participar del govern abans de poder votar?
  - e. Per què penses que el dret a participar en el govern és prou important com per ser un dret humà?
  - f. Què passaria si alguns dels infants a la nostra simulació haguessin decidit no votar? Què passa quan la gent no exerceix el seu dret a votar?
  - g. Per què és important fer ús dels nostres drets humans?

Suggeriments de continuïtat

L'activitat «38. Una constitució per al nostre grup» dona una oportunitat real per exercir un debat democràtic sobre com es comportarà el grup i posar en pràctica la capacitat de votar.

Propostes d'acció

Aprofiteu cada oportunitat que pugui sorgir dins del grup per fer servir el model de presa de decisions democràtic, ja sigui en relació amb assumptes petits (p. ex. quines coses menjarem per berenar, si jugarem a dins o a fora, etc.) o a d'altres més grans. La canalla aprendrà més sobre els procediments democràtics practicant-los. També serà profitós per als participants demanar-los que valorin si totes les persones implicades en una decisió han tingut l'oportunitat de ser consultades.

Consells per a la facilitació

- La manera més eficaç de dirigir aquesta activitat, bastant complexa, és fer que tots els infants treballin junts creant un mètode per a la situació C. Això ens assegura que tothom comprèn la situació i dóna importància a la necessitat de crear un mètode de compromís, que ja és per si mateix un important procés democràtic.
- Si escollim utilitzar diverses situacions diferents, utilitzarem almenys una situació que impliqui escollir una persona (situacions A i B) i una que impliqui prendre una decisió política (situacions D i E). Les situacions en les quals s'hagi de prendre una decisió política són millors per a les simulacions d'eleccions, perquè els portaveus representen punts de vista i no a ells mateixos.
- Aquesta activitat conté terminologia que pot resultar desconeguda per a la canalla (p. ex. nominacions, candidats, discursos electorals, debats, segona volta de les eleccions, proporció de vots, urna).

Quan els infants estiguin treballant en grups, ens passejarem entre ells per assegurar-nos que entenen la terminologia. Per als infants més petits, una representació proporcional es podria explicar simplement com a «més de la meitat» o «majoria simple».

- Les instruccions suggereixen fer servir només la situació E per a la simulació, però es poden adaptar els rols per utilitzar qualsevol situació.
- Creem d'altres situacions basades en les decisions que han d'afrontar els nostres infants.
- Per a grups més grans: afegim portaveus amb d'altres opinions al debat.

Variacions

A fi de concentrar-nos en la qüestió de qui pot votar, podem assignar alguns rols opcionals com els que es presenten a sota. Els llegim al principi de la simulació i demanem als infants que discuteixin si aquests infants haurien de poder votar. Aquesta decisió podria ser la base d'una decisió presa per votació.

Rols opcionals

- Tens sis anys i estàs a primer. Encara no saps llegir i no saps gaire coses del grup. Hauries de poder votar?
- Tens tretze anys però estàs a cinquè perquè tens dificultats d'aprenentatge. Hauries de poder votar?
- Acabes d'arribar a aquesta comunitat i pràcticament no coneixes ningú encara. Hauries de poder votar?
- Ets un abusanano. Et dediques a empènyer els infants més petits per tot arreu i animes els teus amics a què els insultin amb tu. Hauries de poder votar?

MATERIAL FOTOCOPIABLE: FULL DE SITUACIONS, SESSIÓ 1

Situació A:

La vostra escola ha estat convidada a enviar algú per representar l'escola en una celebració que fa tota la ciutat del Dia dels drets dels infants a l'Ajuntament. L'elecció l'han de fer els infants. Hi ha 500 estudiants a l'escola, com escollireu un representant de manera democràtica?

Situació B:

Cal un president per al vostre club esportiu. Sou seixanta membres. Com decidireu de manera democràtica qui hauria de ser el president?

Situació C:

L'alumnat de la vostra escola ha d'escollir quins dibuixos guanyen el primer, segon i tercer premi en un concurs d'art. Hi han participat cinquanta dibuixos. A l'escola hi ha 300 infants. Com decidireu de manera democràtica qui guanya els premis?

Situació D:

L'alumnat de la vostra escola està debatent si s'hauria de permetre que es portessin els mòbils a l'escola. Alguns ho volen fer, d'altres pensen que suposa una distracció i que és injust de cara als infants que no en tenen. La directora de l'escola diu que els infants haurien de poder decidir ells mateixos. A l'escola hi ha 350 infants, com ho podeu fer de manera democràtica?

Situació E:

Al vostre grup li han tocat 500 € de regal. El monitor diu que és el mateix grup qui ha de decidir com gastar-los. Alguns dels infants volen fer una festa ben maca amb bon menjar. D'altres volen anar de viatge. Hi ha qui vol comprar jocs i material nou. Una persona els vol reservar per si hi hagués una emergència. Una altra vol comprar un piano electrònic. Al vostre grup hi ha 30 infants, com decidireu democràticament què fer amb els diners?

Coses a tenir en compte:

- Com decidireu sobre quins temes votar? Fareu candidatures? Si és així, com ho organitzareu?
- Quants candidats hi haurà? El nombre hauria de ser limitat?
- Com sabrà tothom qui o què estan votant? Demanareu a la gent que facin discursos electorals o debats?
- Com serà la votació? Serà secreta?
- Com decidireu qui guanya?
- I si només hi hagués una minúscula diferència en nombre de vots entre dos dels candidats? Faríeu una segona volta? La persona guanyadora haurà de tenir una determinada proporció dels vots (p. ex. més del 50%)?

MATERIAL FOTOCOPIABLE: FULL DE SITUACIONS, SESSIÓ 2

ROLS PER A LA SIMULACIÓ DE VOTACIÓ EN LA SITUACIÓ E

Presideixes la mesa electoral. Has d'organitzar els debats, explicar què necessita una decisió per guanyar i ajudar amb el recompte de vots. Si hi ha una segona volta també l'hauràs d'organitzar.

Ets el/la vocal. Preparaes l'urna, organitzes la votació, comptes els vots i anuncies els resultats. Si hi ha una segona volta, organitzes l'urna i la votació.

Ets el/la portaveu d'un punt de vista. Creus que els diners s'haurien de gastar fent una gran festa. Dóna arguments.

Ets el/la portaveu d'un punt de vista. Creus que els diners s'haurien de gastar en jocs i materials nous. Dóna arguments.

Ets el/la portaveu d'un punt de vista. Creus que els diners s'haurien de gastar en un viatge meravellós per a tots els infants. Dóna arguments.

